

LBRIS

We know
books

George Călinescu

Cartea
nunții

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin ROLCRIS.
Copyright © 2024, ROLCRIS.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CĂLINESCU, G. (GEORGE)
Cartea nunții / George Călinescu. - București : Rolcris, 2024

ISBN 978-630-6538-17-1

821.135.1

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

Tel.: 021/2222223; 0722.214.696
www.rolcris.ro
E-mail: contact@rolcris.ro

ROLCRIS
Str. Al. Ioan Cuza, nr. 50, sector 1, București

ISBN 978-630-6538-17-1

Cuprins

O sărutare în tren	7
Casa cu molii	19
Masa celor zece	31
Lora, Dora și Medy.....	43
„Oracolul“ lui Bobby.....	57
Planetă de tânăr	71
O partidă de natație	82
Pitia modernă și căile soartei.....	92
Ce are Vera noastră?.....	104
Eros asiatic.....	110
M-me policrat et C-nia	123
Marele divan	134
Neliniști prenuptiale	144
O gală de box	153
Vino din livan, mireasă!.....	164
Oglinda constelată	178
În patul meu noaptea am căutat pre cel ce iubește sufletul meu.....	189
Îngerul din casa cu molii.....	200
Moartea lui Silivestru.....	210
Facerea lumii.....	216

O SĂRUTARE ÎN TREN

Când salcâmi stației începură să alunece pe dinaintea trenului, lovind ușor cu frunzișul streășină vagonului, Jim trase ușa compartimentului și merse să se așeze la locul său de lângă fereastră. Mirosul de piei încinse și de unsori îl făcu să privească cu mai multă repulsie plușurile groase ale fotoliilor de culoarea tutunului uscat. Pe spetezele și pe brațele lor, eroziunile se prefăcuseră în ulcerații negre, lipicioase, adevărată lepră a stofelor bătrâne. Jim acoperi cu batista plaga rezemătorii sale, apoi se lăsă pe spate, într-o poziție calmă, rece și meditativă.

Destul de lucid pentru ca să-și dea seama de mișcărilor sale sufletești și să înăbușe la vreme impulsunile de vanitate vulgară, el nu putu să nu recunoască invazia unui sentiment de atracție personală, caracteristic în clipele în care se bănuia observat. În aceste împrejurări el simțea nevoia să-și compună o mască severă și abstractă și să se illustreze printr-o contemplație de neuitat, rănind lumea cu altitudinea sa morală. Încercă dar sa se smulgă contingențelor, examinând tavanul alburii al compartimentului, recenzând fără familiaritate pe tovarășii de călătorie, rezemându-se când într-o mână, când într-alta, dar aceste eforturi de a-și găsi o ținută firească îi vădiră și mai mult stângăcia. În cele din urmă, se ridică și trase cristallul gros al ferestrei. Aerul uscat, nisipos îi plesni în obraji, iar compartimentul se umplu cu aburi de cocs și de fân incendiat. Perdelele fâlfăiră ca niște flamuri, părul domnișoarei din față se umflă spulberat și gazeta vecinului de bancă explodează în mâini.

Jim scoase capul afară și privi. Locomotiva alerga adulmecând traversele, sforăind la podețe, țipând prelung la ivirea capetelor albe de pod, iar pistoanele zvârleau ritmic lucioasele articulații de-a lungul înaltelor

și multiplelor roți. Hurducarea monotonă, ciocănitul ascuns de lanțuri și tamponare care bătea neostenit măsurile se prefăceau la poduri în prăbușiri asurzitoare de mari plăci de fier, după care urma iluzia unei liniști curgătoare, de izvor. Terasamentul luneca pe dedesubt, smulgând după sine stâlpii de telegraf și pomii, și Jim se trudea zadarnic să pună un punct fix în prundișul anonim, părăsind cu regret o grindă înnegrită de catran, o tufă pipernicită sau o cremene lăptoasă cu care ochiul se familiarizase din goană. Aerul îi usca fața, împroșcându-l cu un nisip fin de zgură, dar senzația vântului sfâșiat și a spațiului devorat cu fiecă stâlp aruncat în urmă îi făcea plăcere. În cele din urmă, temându-se ca șederea sa la fereastră să nu producă vreo supărare celorlalți pasageri, se așeză din nou la loc, continuând să urmărească goana câmpurilor cu privirea.

Pe retina îngustă a ferestrei, stâlpii de telegraf alergau, înălțând și coborând fasciculul de fire, urcându-le pe un mal înalt și prăbușindu-le în râpe lutoase, în vreme ce peisajul se învârtea încet în jurul unui punct imperceptibil mișcător. Câmpurile se întindeau linse cu un verde arhaic, ca în picturile primitivilor italieni, pierzându-se în depărtări oceanice, și nesfârșita lor perspectivă ar fi părut pierdută într-o ceață aurie dacă turme de tufe n-ar fi alergat circular pe dinaintea ochilor, trădând rotația planurilor. Veneau în cirezi mici, fumurii, aproape sau în marginea zării, ori cădeau în stoluri numeroase, înnegrind solul neted, infinit. Câțiva copaci răsucindu-se pe loc, în depărtare, alcătuiau o măsură a imensității acesteia, de-o pustietate așa de idilică, încât apariția unei cornute placide pe orizont ducea gândul la epoci străvechi geologice. Deodată în superfața câmpurilor se ivea o cavalcadă de valuri, care se rostogoleau încetul cu încetul în degradări spirale, coborându-se apoi vertiginos într-o mare pâlnie, plină cu cirezi de arbuști și tufe. Solul se rupea acum în gropi, în ruine, în surpături neregulate, mișcându-se ca undele în sus și în jos, acoperind brusc orizontul și descoperind deodată prăvăliri lungi de terenuri spre văi pierdute în genune, iar trenul cădea între maluri de lut, sub firele de telegraf, sau ieșea pe marginea unor râpe prăpăstioase, stăpânind parcă o mare secată.

Jim întoarse în treacăt capul spre fotoliul dimpotrivă. Domnișoara stătea rezemată într-un cot, cu fruntea lipită de geam, asemeni unui copil, pierdută în peisaj ca într-un vis. Locomotiva scoase un țipăt prelung de spaimă, și

aproape în același timp aripile înalte și albe ale unui pod fâlfăiră în sus și în jos în tunete surde, metalice, căzând apoi fulgerate. Înaintea ochilor se șanțuia pe sub tren o albie lată de râu, de nămoluri împietrite și crăpate, în mijlocul căreia șerpuia încet un fir de apă tulbure, roșietică. Lângă linia de sălcii, vite înfipite cu copitele în nămol mișcau placid cozile, adăpându-se.

Jim aruncă din nou ochii înspre domnișoară și putu să observe că îngenunchease cu un picior pe fotoliu, îndoindu-l sub sine, în așa fel încât rotula mică, grațioasă se contura sedefie sub transparența ciorapului. Pantofii mici *trotteur*, aproape băiețești, rochia plisată, ce-i cădea până la concavitatea încheieturii gambei, bluza alba, prin care se străvedeau umerii nedezvoltați încă și panglicile cămășii, gulerul circular, ondulat, în jurul unui gât metalic, subțire, oxidat de vânt, îi dădeau aerul unei adolescente, crudă încă, elevă de școală poate, deghizată în „domnișoară”. Ascunsă între palme, fața contemplativă îi rămânea nedefinită în liniile ei morale. Băgă de seamă însă că fata, distrată de priveliște, își turtise nasul mic pe geam, încercând răceala cristalului.

În configurația peisajului stăpâna acum o caldă geometrie vegetală. Solul circula mereu în jurul trenului, lungind sau apropiind orizonturile. Șesuri fără sfârșit, netede și verzi, roteau în perspective imense o vegetație uniformă de copaci rotunzi, pierzându-se dincolo de zări cu o claritate de miniatură. Întinderile rămâneau multă vreme într-o singurătate ascetică de ierburi scurte, roșcate, apoi câmpul se încrețea în smârcuri mișcătoare de buruieni, și tufele țâșneau cenușii din toate părțile, în stoluri răzlețe sau în turme continue, pentru ca să se risipească în zbor planat spre zare, sau invadate de unanimitatea furtunatică a pădurilor, prevestite prin copaci care veneau în goană, aci șuierători și sălbatici, fugărindu-se și culcându-și coamele la pământ, aci diafani și idilici, lunecând singuratici într-o rouă luminoasă. Planurile se înclinau oscilatorii, când într-o parte, când într-alta, dând o impresie de plutire, și lungile lanuri, tunse, de august, prin regularitatea geometrică a petelor, păreau mari chilimuri aruncate peste holde. Asfințise, și în urma soarelui stins nu mai rămăsese decât un fum de aur pulverizat, pe fundul unor solitudini imense, iar cerul fără unde stagna ca o apă veștedă.

Domnișoara dormita îngândurată în bătaia apelor eterice, explorând nemișcată spre linia orizontului regiuni îndepărtate, ca și cum ochii i-ar fi

rămas într-un port vag, în așteptarea unui transatlantic imens de neguri albastre. O întoarcere involuntară a feței îi dezvăluia deodată fizionomia până atunci negată. Casca netedă, lucioasă a părului încercuia simetric ovalul neverosimil și grațios de geometric, și în vreme ce bretonul cădea dintr-o singură lamă până deasupra ochilor, asemeni unei viziere de lac negru, triunghiul în care sfârșea părul tuns la spate lăsa gol grumazul băiețesc, al cărui imperceptibil șanț se pierdea în candoarea circulară a gulerului. Profilul de smalt, măsliniu, ce servea de sprijin greului coif de păr, umplu pe Jim de mirare și de ușoara voluptate pe care ți-o provoacă desfoierea pe nas a unuitrandafir matur căzut de sus. Ochii rotunzi, speriați, verzi ca bobul de strugure, dar părând în răstimpuri întunecați, așa de rotunzi sub liniile drepte, mongolice ale sprâncenelor, încât pe punctul lor cel mai proeminent strălucea mereu câte un focar argintiu, nasul drept în profil, puțin protuberant din față, cu nervoase evazări ale subțirilor nări, gura fără carnalitate, trasă cu finețe într-un contur minim, compuneau o fizionomie blândă și impertinentă totodată, gata să-și aureoleze în lacrimi bilele uimite ale ochilor și să sfideze cu mânie pe privitor printr-o tremurătură a nărilor și o subțiere a buzelor. Nu era desigur un copil, ci o adevărată domnișoară de vreo optsprezece ani, însă masculinitatea stilului punea mai multă cruditate și inocență pe un chip cu unda iritabilă la cele mai ușoare emoții. Surprinzându-se observată, ea trase repede în jos piciorul subțire, silindu-se să acopere cu marginea rochiei scurte umerii genunchilor, și-și lipi din nou nasul cu putere de geam.

În lividitatea amurgului cete continue de sălcii se târau în șanțurile mari de lângă linia ferată. Terenul inundabil era plin de mlaștini cu ape coclite, putrede, în a căror spumă verde trunchiurile copacilor înfipseseră picioarele lor răsucite. O ultimă licărire a orizontului bronză suprafața cangrenată a smârcurilor, scoțând la iveala, din mușița lor verde, monstruoșitatea câte unei rădăcini exhumate din nămol și rămase în aer ca o gheară crispată. Balta se lățea pe alocuri prin porumbiștile pălite, culcate la pământ, străbătând prin lungile garduri de nuiele împletite ce hotărniciau lanurile în fugă. Apoi apele se zvântară, și câmpurile fumurii, alternate de dealuri, reapărură eliberate, învărtind ușor în depărtare cuburi albe de sate, stăpânite de turnurile gotice ale bisericilor. Un băiat desculț și îndesat mâna cu o nuia, din urmă, trei vaci greoaie, înlăcrimate, și un pâlci de cai

ședeau pe coama unui dâmb, aruncând neosteniți capetele încomate în bătaia vântului. Sforăitul locomotivei improșca solul cu rotocoale grele de fum, în vreme ce tâlpile trenului băteau în tact, pe dedesubt: zdup-zdup, zdup-zdup, zdup-zdup.

Vecinul făcu deodată o mișcare și se ridică greoi, întinzând mâinile scurte spre plasa de bagaje. Trase de sus o geantă de piele groasă, o desfăcu pe genunchi și scoase din ea felurite pachete de hârtie, pe care le înșiră pe un jurnal. Jim auzi pârâitul hârtiilor desfăcute, clefăitul surd al fălcilor, și o curiozitate irezistibilă îi întoarse ochii către călătorul masiv și stâncos, care, răsufând greu, rumegea încet și mușca din când în când dintr-o felie mare de mortadelă cărămizie, privind visător cu ochi albaștri, contemplativi. Fălcile uleioase îi cădeau rupte sub nivelul gurii unse, dându-i un rictus autoritar în ciuda placidității întregii sale figuri. Spre a nu vedea, Jim se întoarse energic spre fereastră, obsedat de gândul că pașnicul rumegător ar fi putut să întindă cu mâna sa grasă câte-o felie rotundă de mortadelă la toată lumea, pentru ca în ritmul neostenit al tampoanelor, zdup-zdup, zdup-zdup, toată lumea să mestece încet și visător. Șuierul locomotivei se prefăcu într-un muget prelung de bou răzleț, iar pământul tremură de copite. Veneau cirezile de la pășune, mânate cu bățul de ciurdari. Pline de nămol uscat până sub pântec, vitele se legănau rumegând ultimele fragmente de iarbă rămase între dinți, speriiind cu cornul și cu coada muștele acute lipite pe sub coapse. Înotau lent în pulberea drumurilor, stârnind scurte ciclonuri de colb, îndesându-se și răzlețindu-se și dispărând încetul cu încetul în fumul cenușiu al marginilor de sat. Câte o vacă cu nări roșcate întorcea ochi uzi întrebători, chemând cu răget prelung, mai mult ghicit, un vițel pierdut pe lângă cocenii unei porumbiști, în vreme ce altele, împunse cu băta de văcar, se încăpățâneau să aspire cu nasul apa scursă printre crăpăturile unei lungi troace de lemn. Cu liniștea marilor bestii lacustre, un bou cu bust de zimbru și cu coarne lungi în semilună, pe pântecul căruia marele tendon al sexului său se lăsa într-un țurțur de noroi, privi sângeros și nemișcat terenul, și din pântecul său curse ca dintr-un jgheab, inundând raza picioarelor, o apă de puțuri stătute. Clefăitul placid al omului cu ochi albaștri, coborârea de pe dâmburile cu pășuni a vitelor, mugetele presimțite în drumul satelor, continua izbitură

de cazmale a roților se amestecau într-un singur cutremur surd, prelung, de punți de lemn zguduite de trecerea neîntreruptă a mii de vite vespérale.

Sufocată de duhoarea de piele rănceda, domnișoara vru să coboare mai jos geamul, dar mâna prea mică nu izbuti să urnească placa groasă de sticlă. Era aproape să renunțe, rușinată, când Jim, ridicându-se, apucă cu o mână inelul de sus și cu alta cordonul de pânză și dădu voie deplină înăuntru mirosului de pulbere udă și răcorilor de prund. În timpul mișcării, atinse fără să vrea degetele subțiri ale fetei, întârziate pe marginea pervazului. Amândoi se reaşezară la loc, domnișoara – cu un surâs timid de recunoștință în umbra pleoapelor plecate, Jim – cu o ușoară febră tactilă. Concupiscente vagi îl încercau când arunca ochii spre chipul din fața lui și-i dădeau o ascunsă ebrietate a pulsului. S-ar fi simțit toropit ca de o succesiune de valuri calde dacă, putând să-și apropie obrazul de acela al fetei, ar fi fost lovit de ploaia de fire moi a părului tuns și adiat de răsuflatul micilor nări nervoase. L-ar fi tentat de asemenea să încerce cu podul palmei netezimea părului pe locul rotund al vârtejului din creștet, a umerilor sau a genunchilor. Simțindu-și mâinile vinovate, el le ascunse în dosul perdelei și-și purifică ochii în spectacolul poienilor aprinse pe margini de vârfurile celor din urma raze.

Locomotiva țipa în fața unor prăpăstii nevăzute și sufla din greu fum cu scânteii. Trecea acum printre diguri înalte de bolovani roșcați, prăfoși, cu bărbi de buruieni țepoase și plăgi mari de păcură și funingine sclipitoare, în vreme ce roțile băteau surd cadența drumurilor încălcate cu plesnituri de pânze ude în vânt și zornăit de fierărie, Jim se lăsa dus de gânduri pe alte peisaje interioare. Peste câteva ore se vedea oprindu-se în fața unei porțițe oloage de zăbrele roșii și intrând într-o curte lungă, răcoroasă de prea multe zorele, întinse până peste streșinile carbonizate ale casei. Întâmpinat de glasurile ascuțite și mirate, răsunând din diferite ascunzișuri, avea să doarmă în odaia cu miros de *patchouli* de lângă grădină, la geamul căreia suspina toată noaptea cișmeaua și tresăreau din somn găinile în cotețe, speriate de pașii mărunți ai șobolanilor. Amintirea locului putred în care își petrecuse copilăria nu-i deșteptă decât imagini de umiditate: hume tăiate cu un cuțit, în inima galbenă a cărora se zvârcolesc două fragmente dintr-o lungă și proaspătă rimă, bureți vineți de ziduri și urechelnite cu zeci de picioare, fugind pe o tencuială friabilă. Se vedea

înconjurat de șapte fețe scrutătoare de bătrâne, examinat din cap până în picioare, lătrat pe deosebite glasuri, tras de haine pentru demonstrații estetice. Îndeosebi *trench-coat*-ul avea să întâmpine un rictus disprețuitor din partea tantei Agepsina, ale cărei concepții în materie de croitorie ținteau la o eleganță matură și o nobilă austeritate.

„Nu știi să te-mbraci – era să-i zică desigur. Parcă ești un șofer!“ La gândul acestui conflict acut între generații, Jim se propti tare cu picioarele în podeaua vagonului, ca spre a-l opri și a-l deraia de la destinație, dar trenul măcina drumul, cântând inexorabil: te-duc, te-duc, te-duc, te-duc...

Se întunecase de-a binelea, iar pe geam nu se mai vedea decât un fum des de nuanțe efemere. Dungi scânteietoare de tăciune învârtit în aer, ploi mărunte de cenușă vișinie se topeau în luminișuri de bălți opace, sau se îngrămădeau în cirezi și vegetații de umbre tremurătoare. Un țărâit prelung de greier învingea îndărătnic măcinatul trudnic al osiilor, mereu altul și mereu același, din lanuri a căror mireasmă de pai părțit venea la răstimp pe fereastră.

În grădina tantei Ghenca înfloriseră, nici vorbă, daliile, legate la mijloc cu o sforcică, pentru ca mijlocul lor feciorelnic să nu se frângă, și străluceau acum în lună de broboanele de apă cu care fuseseră stropite pe înserat. Jim era curios să vadă dacă în aceleași ghivece concentrice și ceaune găurite își duceau mai departe inocența vegetală un cactus pitic, un lămâi sterp și câteva mușcate anemice, apărute de o bombă ruginită, de un obuz plin cu pământ și alte câteva resturi de instrumente metalice preistorice, păstrând o nuanță aproximativă între pământ și rugină.

Roțile trenului tunau surd pe dedesubt, ca mii de copite uriașe. Jim închisese ochii, pierzând în întuneric sentimentul lămurit al lucrurilor. Tunuri, chesoane, cavalerii nesfârșite alergau pe drumuri fără funduri, prin noroaie, dune de nisip sau pânze late de apă. O grindină albă bătea în acoperișul subțire al vagoanelor, apoi osii grele de care scârțâiau pe un drum bolovănos, ciocane mari cădeau pe nicovală, și totul se topea într-un țărâit innumerabil și strident de greieri pierduți într-un câmp sălbăticit cu scaieți. Credea uneori că liniile ruginite și cantoanele ruinate lăsaseră trenul să alunece pe traverse înfrunzite, spre măluri fără ape, prin tufe încălcite, cu trosnet de rădăcini smulse și plescăit de papuri călcate. Ghicea în minte, între cele două roți, pietrișul năpădit de bălării, șinele acoperite

de cazmale a roților se amestecau într-un singur cutremur surd, prelung, de punți de lemn zguduite de trecerea neîntreruptă a mii de vite vespérale.

Sufocată de duhoarea de piele răncedă, domnișoara vru să coboare mai jos geamul, dar mâna prea mică nu izbuti să urnească placa groasă de sticlă. Era aproape să renunțe, rușinată, când Jim, ridicându-se, apucă cu o mână inelul de sus și cu alta cordonul de pânză și dădu voie deplină înăuntru mirosului de pulbere udă și răcorilor de prund. În timpul mișcării, atinse fără să vrea degetele subțiri ale fetei, întârziate pe marginea pervazului. Amândoi se reaşezară la loc, domnișoara – cu un surâs timid de recunoștință în umbra pleoapelor plecate, Jim – cu o ușoară febră tactilă. Concupiscente vagi îl încercau când arunca ochii spre chipul din fața lui și-i dădeau o ascunsă ebrietate a pulsului. S-ar fi simțit toropit ca de o succesiune de valuri calde dacă, putând să-și apropie obrazul de acela al fetei, ar fi fost lovit de ploaia de fire moi a părului tuns și adiat de răsuflatul micilor nări nervoase. L-ar fi tentat de asemenea să încerce cu podul palmei netezimea părului pe locul rotund al vârtejului din creștet, a umerilor sau a genunchilor. Simțindu-și mâinile vinovate, el le ascunse în dosul perdelei și-și purifică ochii în spectacolul poienilor aprinse pe margini de vărfurile celor din urma raze.

Locomotiva țipa în fața unor prăpăstii nevăzute și sufla din greu fum cu scânteii. Trecea acum printre diguri înalte de bolovani roșcați, prăfoși, cu bărbi de buruieni țepoase și plăgi mari de păcură și funingine sclipitoare, în vreme ce roțile băteau surd cadența drumurilor încălcate cu plesnituri de pânze ude în vânt și zornăit de fierărie, Jim se lăsa dus de gânduri pe alte peisaje interioare. Peste câteva ore se vedea oprindu-se în fața unei porțițe oloage de zăbrele roșii și intrând într-o curte lungă, răcoroasă de prea multe zorele, întinse până peste streșinile carbonizate ale casei. Întâmpinat de glasurile ascuțite și mirate, răsunând din diferite ascunzișuri, avea să doarmă în odaia cu miros de *patchouli* de lângă grădină, la geamul căreia suspina toată noaptea cișmeaua și tresăreau din somn găinile în cotețe, speriate de pașii mărunți ai șobolanilor. Amintirea locului putred în care își petrecuse copilăria nu-i deșteptă decât imagini de umiditate: hume tăiate cu un cuțit, în inima galbenă a cărora se zvârcolesc două fragmente dintr-o lungă și proaspătă rimă, bureți vineți de ziduri și urechelnițe cu zeci de picioare, fugind pe o tencuială friabilă. Se vedea

inconjurat de șapte fețe scrutătoare de bătrâne, examinat din cap până în picioare, lătrat pe deosebite glasuri, tras de haine pentru demonstrații estetice. Îndeosebi *trench-coat*-ul avea să întâmpine un rictus disprețuitor din partea tantei Agepsina, ale cărei concepții în materie de croitorie ținteau la o eleganță matură și o nobilă austeritate.

„Nu știi să te-mbraci – era să-i zică desigur. Parcă ești un șofer!“ La gândul acestui conflict acut între generații, Jim se propti tare cu picioarele în podeaua vagonului, ca spre a-l opri și a-l deraia de la destinație, dar trenul măcina drumul, cântând inexorabil: te-duc, te-duc, te-duc, te-duc...

Se întunecase de-a binelea, iar pe geam nu se mai vedea decât un fum des de nuanțe efemere. Dungii scânteietoare de tăciune învârtit în aer, ploii mărunte de cenușă vișinie se topeau în luminișuri de bălți opace, sau se îngrămădeau în cirezi și vegetații de umbre tremurătoare. Un țărâit prelung de greier învingea îndărătnic măcinatul trudnic al osiilor, mereu altul și mereu același, din lanuri a căror mireasmă de pai pârlit venea la răstimp pe fereastră.

În grădina tantei Ghenca înfloriseră, nici vorbă, daliile, legate la mijloc cu o sforcică, pentru ca mijlocul lor feciorelnic să nu se frângă, și străluceau acum în lună de broboanele de apă cu care fuseseră stropite pe înserat. Jim era curios să vadă dacă în aceleași ghivece concentrice și ceaune găurite își duceau mai departe inocența vegetală un cactus pitic, un lămâi sterp și câteva mușcate anemice, apărute de o bombă ruginită, de un obuz plin cu pământ și alte câteva resturi de instrumente metalice preistorice, păstrând o nuanță aproximativă între pământ și rugină.

Roțile trenului tunau surd pe dedesubt, ca mii de copite uriașe. Jim închisese ochii, pierzând în întuneric sentimentul lămurit al lucrurilor. Tunuri, chesoane, cavalerii nesfârșite alergau pe drumuri fără funduri, prin noroaie, dune de nisip sau pânze late de apă. O grindină albă bătea în acoperișul subțire al vagoanelor, apoi osii grele de care scârțâiau pe un drum bolovănos, ciocane mari cădeau pe nicovală, și totul se topea într-un țărâit innumerabil și strident de greieri pierduți într-un câmp sălbăticit cu scaieți. Credea uneori că liniile ruginite și cantoanele ruinate lăsaseră trenul să alunece pe traverse înfrunzite, spre mături fără ape, prin tufe încălțite, cu trosnet de rădăcini smulse și plescăit de papuri călțate. Ghicea în minte, între cele două roți, pietrișul năpădit de bălării, șinele acoperite